Chirurgia stomatologiczna

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Chirurgii Stomatologicznej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego Ul. Binieckiego 6, 02-097 Warszawa, UCS piętro I Tel. (22) 116 64 41 e-mail: zcs@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof.dr hab. Maciej Czerniuk: maciej.czerniuk@wum.edu.pl
Koordynator przedmiotu	Prof.dr hab. Maciej Czerniuk: maciej.czerniuk@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr n med. Wojciech Popowski e-mail: wojciech.popowski@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Prof.dr hab. Maciej Czerniuk: maciej.czerniuk@wum.edu.pl Prof. dr hab. Andrzej Wojtowicz; andrzej.wojtowicz@wum.edu.pl Dr n. med. Wojciech Popowski; wojciech.popowski@wum.edu.pl Dr n. med. Krzysztof Kukuła; krzysztof.kukula@wum.edu.pl

	Dr n. med. Dorota Szubińska- Lelonkiewicz; dorota.szubinska-lelonkiewicz@wum.edu.pl Lek. dent. Barbara Chruściel; barbara.chrusciel@wum.edu.pl Lek. dent. Adam Jakimiak; adam.jakimiak@wum.edu.pl Dr n.med. Marcin Adamiec; marcin.adamiec@wum.edu.pl Lek. dent. Michał Oszwałdowski; michal.oszwaldowski@wum.pl Lek. dent. Agnieszka Adamska; agnieszka.adamska@wum.edu.pl Dr n. med. Klaudia Masłowska; klaudia.masłowska@wum.edu.pl Lek. dent. Rafał Wojda; rafal.wojda@wum.edu.pl Lek. dent. Michał Makuch; michal.makuch@wum.edu.pl Lek. dent. Klaudia Podlińska; klaudia.podlinska@wum.edu.pl Lek. dent. Fryderyk Zieliński; fryderyk.zielinski@wum.edu.pl Lek. dent. Bartłomiej Woryński; bartlomiej.worynski@wum.edu.pl Lek. dent. Jakub Kołodziejek; jakub.kolodziejek@wum.edu.pl Lek. dent. Damian Koseski; damian.koseski@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	V rok, IX i X semestr	**Liczba punktów ECTS**	7

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	**Liczba godzin**	**Kalkulacja punktów ECTS**
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim		
wykład (W)		
seminarium (S)	10 (w formie e-learningu)	0,4
ćwiczenia (C)	100	4
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	65	2,6

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Opanowanie wiedzy pozwalającej na rozpoznawanie i różnicowanie patologii w obrębie jamy ustnej z zakresu chirurgii stomatologicznej.
C2	Zdobycie umiejętności pozwalających na rozpoznawanie i różnicowanie patologii w obrębie jamy ustnej z zakresu chirurgii

	stomatologicznej.
C3	Opanowanie wiedzy i umiejętności pozwalających na samodzielne wykonywanie podstawowych zabiegów profilaktycznych i leczniczych chorób jamy ustnej z zakresu chirurgii stomatologicznej oraz prowadzenia dokumentacji medycznej.
C4	Zdobycie umiejętności pozwalających na podejmowanie decyzji co do kierowania pacjenta do leczenia w oddziale Chirurgii Czaszkowo- Szczękowo-Twarzowej oraz pokrewnych specjalności.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	**Efekty w zakresie**
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
F.W4.	objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych chorobach jamy ustnej, głowy i szyi, z uwzględnieniem grup wiekowych;
F.W6.	zasady postępowania w przypadku chorób tkanek okołowierzchołkowych;
F.W8.	zasady postępowania w przypadku torbieli, stanów przednowotworowych oraz nowotworów głowy i szyi;
F.W10.	wskazania i przeciwskazania do leczenia z wykorzystaniem wszczepów stomatologicznych;
F.W13.	podstawy antybiotykoterapii i oporności przeciwantybiotykowej;
F.W15.	metody terapeutyczne ograniczania i znoszenia bólu oraz ograniczania lęku i stresu;
F.W16.	zasady znieczulenia w zabiegach stomatologicznych i podstawowe środki farmakologiczne;
F.W19.	patomechanizm oddziaływania chorób jamy ustnej na ogólny stan zdrowia;
F.W20.	patomechanizm oddziaływania chorób ogólnych lub stosowanych terapii na jamę ustną;
F.W23.	specyfikę opieki stomatologicznej nad pacjentem obciążonym chorobą ogólną i zasady współpracy z lekarzem prowadzącym chorobę podstawową;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
F.U1.	przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem lub jego rodziną;
F.U2.	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta;
F.U3.	wyjaśniać pacjentowi istotę jego dolegliwości, ustala sposób leczenia potwierdzony świadomą zgodą pacjenta oraz rokowanie;
F.U4.	Przekazać pacjentowi lub jego bliskim złe informacje o stanie zdrowia;

F.U5.	pobrać i zabezpieczyć materiał do badań diagnostycznych, w tym cytologicznych;
F.U6.	interpretować wyniki badań dodatkowych;
F.U7.	ustalać wskazania do wykonania określonego zabiegu stomatologicznego;
F.U8.	prowadzić leczenie ostrych i przewlekłych, zębopochodnych i niezębopochodnych procesów zapalnych tkanek miękkich jamy ustnej, przyzębia oraz kości szczęk;
F.U9.	postępować w przypadku wystąpienia powikłań ogólnych i miejscowych podczas zabiegów stomatologicznych i po zabiegach stomatologicznych;
F.U10.	przepisywać leki, z uwzględnieniem ich interakcji i działań ubocznych;
F. U11.	prowadzić bieżącą dokumentację pacjenta, wypisywać skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne;
F.U13.	przedstawiać wybrane problemy medyczne w formie ustnej lub pisemnej w sposób adekwatny do poziomu odbiorców;
F.U15.	ustalać leczenie w chorobach tkanek układu stomatognatycznego;
F.U16.	stosować odpowiednie leki w czasie i po zabiegu stomatologicznym w celu zniesienia bólu i lęku;

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	**Efekty w zakresie**
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	
W2	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
U2	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	**Treści programowe**	**Efekty uczenia się**

Seminaria	S1. Postępowanie chirurgiczne u pacjentów obciążonych ogólnie, wskazania i przeciwwskazania do zabiegów w chirurgii stomatologicznej. Seminarium podsumowuje wiedzę zdobytą w trakcie trzech lat nauczania chirurgii stomatologicznej.	F.W4., F.W13., F.W10., F.W15., F.W19., F.W20., F.W23., F.U10., F.U15
	S2. Stany zapalne w obrębie głowy i szyi, metody leczenia- podsumowanie. Seminarium podsumowuje wiedzę zdobytą w trakcie trzech lat nauczania chirurgii stomatologicznej, dotyczącą stanów zapalnych.	F.W6., F.W10., F.W13., F.W15, F.W16., F.W19., F.U8., F.U10., F.U15.
	S3. Przegląd zmian rozrostowych i guzów zębopochodnych zlokalizowanych w obrębie jamy ustnej, wczesne metody diagnostyczne, czujność onkologiczna, metody leczenia- podsumowanie.	F.W8., F.W15., F.W19.
	S4.Przygotowanie chirurgiczne do leczenia protetycznego, zabiegi regeneracji tkanek, wskazania i metody leczenia implantologicznego. Periimplantitis- diagnostyka, planowanie leczenia.	F.W4., F.W10., F.W.19., F.W20.
	S5. Kolokwium podsumowujące	F.W4., F.W6., F.W8., F.W10., F.W13., F.W15., F.W16., F.W19., F.W20., F.W23., F.U13.
Ćwiczenia	C1. Zastosowanie lampy Velscope do diagnostyki zmian w jamie ustnej	F.U2., F.U6., F.U7.
	C2. Zasady postępowania we wczesnej diagnostyce onkologicznej z wykorzystaniem chemiluminescencji	F.U2., F.U6., F.U7.
	C3. Postępowanie po urazie zębów	F.U1., F.U2., F.U3., F.U4., F.U7., F.U11., F.U15., F.U16.
	C4. Postępowanie chirurgiczne przy kamicy ślinianek	F.U1., F.U2., F.U3., F.U6, F.U7, F.U8, F.U10, F.U11, F.U16.
	C5. Chirurgia ortodontyczna – kortykotomia	F.U1., F.U2., F.U3., F.U11., F.U16.
	C6. Chirurgia ortodontyczna – usuwanie zębów nadliczbowych	F.U1., F.U2., F.U3., F.U11., F.U16.
	C7. Chirurgia ortodontyczna – odsłanianie zatrzymanych zębów i naklejanie zaczepów	F.U1., F.U2., F.U3., F.U11., F.U16.
	C8. Chirurgia rekonstrukcyjna – zastosowanie PRF	F.U1., F.U2., F.U3., F.U6., F.U7., F.U9., F.U11., F.U16.
	C9. Chirurgia rekonstrukcyjna – zastosowanie materiałów	F.U1., F.U2., F.U3., F.U6., F.U7.,

	kościozastępczych	F.U9., F.U11., F.U16.
	C10. Chirurgia rekonstrukcyjna – zastosowanie błon zaporowych	F.U1., F.U2., F.U3., F.U6., F.U7., F.U9., F.U11., F.U16.
	C11. Wskazania i przeciwwskazania do leczenia implantologicznego	F.U1., F.U2., F.U3., F.U6., F.U7, F.U9., F.U11., F.U16.
	C12. Periimplantitis jako choroba wieloczynnikowa.	F.U1., F.U2., F.U3., F.U6., F.U7., F.U9., F.U11., F.U16.
	C13. Ocena tkanek miękkich i twardych przed planowaniem leczenia implantologicznego	F.U1., F.U2., F.U3., F.U6., F.U7., F.U9., F.U11., F.U15., F.U16.
	C14. Zasady homeostazy w postępowaniu sanacji jamy ustnej u osób ogólnie zdrowych	F.U1., F.U2., F.U3., F.U6., F.U9., F.U11., F.U16.
	C15. Zasady homeostazy w postępowaniu sanacji jamy ustnej u osób obciążonych chorobami układu sercowo-naczyniowego	F.U1., F.U2., F.U3., F.U6., F.U9., F.U11., F.U16.
	C16. Projektowanie płatów dzielonych i pełnej grubości, rodzaje szycia w zależności od wielkości i usytuowania pola operacyjnego	F.U1., F.U2., F.U3., F.U6., F.U9., F.U11., F.U16.
	C17. Badanie i sposoby leczenia torbieli kości szczękowych – praktyczne aspekty	F.U1., F.U2., F.U3., F.U5., F.U6., F.U9., F.U11., F.U16. F.U6., F.U15.
	C18. Interpretacja badań dodatkowych w diagnostyce torbieli kości szczękowych	
	C19. Badanie torbieli okołoszczękowych tkanek miękkich	F.U1., F.U2., F.U3., F.U5., F.U6., F.U9., F.U11., F.U16. F.U6., F.U15.
	C20. Interpretacja badań dodatkowych w diagnostyce torbieli okołoszczękowych tkanek miękkich	F.U1., F.U2., F.U3., F.U5., F.U6., F.U8., F.U11.
	C21. Badanie węzłów chłonnych twarzy i szyi - interpretacja wyników badania	F.U1., F.U2., F.U3., F.U5., F.U6., F.U9., F.U11., F.U16.
	C22. Zębopochodne guzy niezłośliwe	F.U1., F.U2., F.U3., F.U5., F.U6., F.U9., F.U11., F.U16.
	C23. Zębopochodne guzy złośliwe	F.U1., F.U2., F.U3., F.U5., F.U6., F.U9., F.U11., F.U16.
	C24. Badanie i leczenie zmian rozrostowych tkanek miękkich w obrębie jamy ustnej	F.U1., F.U2., F.U3., F.U5., F.U6., F.U15.
	C25. Interpretacja badań dodatkowych w diagnostyce zmian rozrostowych w obrębie jamy ustnej	

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Chirurgia stomatologiczna i szczękowo- twarzowa, redaktor naukowy. Rahnama M., Wydawnictwo Lekarskie PZWL. 2024
2. Chirurgia Szczękowo – Twarzowa - Kryst.L. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. 2012
3. Podstawy Chirurgii Stomatologicznej - Dominiak.M, Gedrange.T., Rahnama.M. Copyright by Elsevier Urban & Partner. 2022.
4. Nowotwory zębopochodne i guzy nowotworopodobne - Kaczmarzyk T., Stypułkowska J., Tomaszewska R., Czopek J. Wydawnictwo Kwintesencja. 2009
5. Torbiele obszaru szczękowo- twarzowego.Kaczmarzyk T. Wydawnictwo Kwintesencja. 2015
6.Współczesna farmakoterapia w schorzeniach chirurgii jamy ustnej i tkanek okolicznych – Kaczmarzyk T., Goszcz A., Grodzińska l., Stypułkowska J., Woroń J., Zaleska M. Wydawnictwo Uniwersytety Jagielońskiego. 2006

7. Anatomia głowy dla stomatologów – W. Łasiński. Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich. 1970

8. Zmiany w klasyfikacji WHO guzów zębopochodnych i nowotworów kości szczękowych- Tomasz Kaczmarzyk, Jadwiga Stypułkowska, Romana Tomaszewska J Stoma 2017; 70, 5: 484-506

Uzupełniająca

1.Anatomia człowieka –. Bochenek.A 2022
2.Anatomia i fizjologia człowieka –Sylwanowicz.W. 1980
3.Chirurgia Szczękowo – Twarzowa –Bartkowski.S. Oficyna Wydawnicza „AGES" w Krakowie. 1996
4.Podręcznik Chirurgia stomatologiczna i szczękowo- twarzowa- Larry J. Peterson, Edward Ellis III, James R. Hupp, Myron R. Tucker, redaktor wydania polskiego Bogna Pogorzelska- Stronczak. Wydawnictwo CZELEJ Sp.z o.o. 2001
5.Skrypt –Tuderek.G, Nieckula.N. Oficyna Wydawnicza WUM, 2018
6.Czasopisma zagraniczne m.in.: Oral Pathology, Oral Medicine
7.Czasopisma krajowe,
wybrane artykuły

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
F. W4., F.W6., F.W8., F.W10., F. W13., F. W15., F.W16., F. W19., F.W20., F.W23.	Kartkówki i kolokwia podsumowujące poszczególne działy tematyczne. Kolokwia mają charakter podsumowania wiedzy z okresu trzech lat nauki przedmiotu. Obejmują swoim zakresem tematykę III, IV i V roku studiów. Liczba kolokwiów: 3, forma: test lub odpowiedz ustna.	Kolokwium, zalicza>60% poprawnych odpowiedzi. Ocena Kryterium 2,0 (ndst) ≤60% 3,0 (dost.) ≥ 60% i <68% 3,5 (ddb) ≥ 68% i <75% 4,0 (db) ≥ 75% i <82% 4,5 (pdb) ≥ 82% i <90% 5,0 (bdb) ≥ 90% Zgodnie z regulaminem studiów każdemu studentowi przysługują trzy terminy zaliczenia kolokwium i egzaminu z czego drugi i trzeci

		termin mają charakter poprawkowy. Dopuszczenie do egzaminu dyplomowego następuje na podstawie ocen i zaliczeń cząstkowych: ćwiczeń, seminariów i kolokwiów. Egzamin testowy zawiera 100 pytań jednokrotnego wyboru - Próg zaliczenia > 60% z części teoretycznej.
F.U1., F.U2., F. U3., F.U4., F.U5., F.U6., F.U7., F.U8., F.U9., F.U10., F. U11., F. U 12., F. U 13., F.U15., F.U16.	Raporty z ćwiczeń (karty wykonanych procedur medycznych). Praktyczny egzamin dyplomowy, forma ustna przy pacjencie. W trakcie egzaminu praktycznego oceniane są umiejętności w zakresie: -umiejętność zbierania wywiadu, - umiejętność badania pacjenta, -umiejętność stawiania prawidłowego rozpoznania, -umiejętność planowania leczenia, - umiejętność wykonania znieczulenia, - samodzielność w wykonaniu zabiegu chirurgicznego, - zachowanie zasad aseptyki i antyseptyki w trakcie pracy, - kontakt z pacjentem, -zgodność ze standardami.	Obecność na wszystkich zajęciach (dopuszczalna jest jedna usprawiedliwiona nieobecność w roku akademickim). Karta wykonanych procedur medycznych. Egzamin praktyczny. Niezaliczeni części praktycznej egzaminu dyplomowego uniemożliwia przystąpienie do egzaminu testowego.

9. INFORMACJE DODATKOWE

Obecność na seminariach i zajęciach klinicznych jest obowiązkowa, stanowi podstawę do zaliczenia przedmiotu.

Uzasadniona, więcej niż jedna nieobecność czy to na seminariach czy też ćwiczeniach wymaga zaliczenia i odrobienia w innym terminie niekolidującym z zajęciami klinicznymi (np. przerwa semestralna).

Ocena z V roku jest składową oceny końcowej z przedmiotu. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie dydaktyki na roku V – dr n. med. Wojciech Popowski e-mail: wojciech.popowski@wum.edu.pl

Zgodnie z nowym regulaminem studiów.:

Usprawiedliwione nieobecności na zajęciach i/ lub zaliczeniu

W celu usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach, zaliczeniu, student zobowiązany jest powiadomić mailem lub pisemnie koordynatora przedmiotu lub inną osobę wskazaną przez kierownika jednostki najpóźniej w ciągu trzech dni roboczych po dniu, w którym odbywały się zajęcia, zaliczenie, egzamin lub praktyka. Późniejsze dostarczenie usprawiedliwienia jest dopuszczalne w sytuacji, gdy student nie mógł go dostarczyć z uzasadnionych przyczyn; wówczas dokument powinien być dostarczony z chwilą ustania przyczyny nieobecności.

Zaliczenie zajęć

W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na zaliczeniu, studentowi przysługuje prawo do zaliczenia w kolejnym przewidzianym przez jednostkę terminie.

Nieobecność nieusprawiedliwiona stanowi podstawę do wpisania niezaliczenia przedmiotu w danym terminie. Jeśli student nie zaliczy przedmiotu w ostatnim wyznaczonym terminie przez jednostkę w danym roku akademickim, student nie uzyskuje zaliczenia zajęć z tego przedmiotu.

W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z zaliczenia studentowi przysługuje prawo do dwóch terminów zaliczeń poprawkowych. W przypadku drugiego terminu zaliczenia poprawkowego, student może wystąpić do Dziekana z prośbą o udział w tym zaliczeniu l obserwatora wskazanego przez samorząd studentów.

Dziekan może wyrazić zgodę na przystąpienie do zaliczenia komisyjnego w przypadku zgłoszenia uzasadnionych zastrzeżeń, co do przebiegu zaliczenia

Informacja dotycząca godzin konsultacyjnych umieszczona jest na tablicy ogłoszeń w zakładzie.

Student na zajęcia musi się zgłosić z ubraniem ochronnym i obuwiem na zmianę oraz identyfikatorem.

Ocena końcowa z przedmiotu wystawiana jest na podstawie uzyskanych ocen (20% ocena z zajęć, 20% egzamin praktyczny, 60% egzamin testowy).

Przy Zakładzie Chirurgii Stomatologicznej działa Studenckie Koło Naukowe, zrzeszające studentów Stomatologii III, IV i V roku. Praca w tym kole pozwala na poszerzanie wiedzy dotyczącej przedmiotu i umożliwia samodzielne (lub zespołowe) realizowanie projektów naukowo- badawczych. Dla studentów z Koła Naukowego organizowane są ciekawe wykłady w ramach zebrań naukowych. Studenci mają możliwość prezentowania wyników swoich prac na corocznych konferencjach naukowych regionalnych i ogólnopolskich. Aktywni studenci Koła Naukowego uczestniczą w Kongresach z zakresu Chirurgii Stomatologicznej i Implantologii, biorąc udział w ich organizacji i przebiegu.

Opiekun Studenckiego Koła Naukowego asystent M. Oszwałdowski michal.oszwaldowski@wum.pl

Informacje o pracy Studenckiego Koła Naukowego są wywieszane na tablicy ogłoszeń w Zakładzie.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusa przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusa w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich